

1672 - 1768

Barok

Barok - baroko (portugalsko barocco)
Pomen: kriv, nepravilen biser

1. KULTURNO-ZGODOVINSKE OKOLIŠČINE

V baroku katoliška cerkev spet obnovi svojo moč. Je zelo bogata in to kaže tudi v bogati cerkveni umetnosti. Tudi meščanstvo je bogato, prav tako plemstvo.

2. POGLED NA SVET

Zanimajo jih nasprotja med telesnostjo in duhom, med uživanjem in odrekanjem, med tem življenjem in po smrti, med božjim in človeškim, med razumom in iracionalnostjo (nerazum).

3. SLOG

Vse je pretirano okrašeno, skoraj kičasto. V literaturi se baročni slog kaže v zelo dolgih povedih številni stavki, retoričnimi figurami. Radi uporabljajo citate iz latinščine, razne zglede, zgodbe iz Svetega pisma in antičnih bajk.

4. GLAVNA DELA NA SLOVENSKEM

Janez Vajkard Valvazor, Slava Vojvodine Kranjske (1689), je necerkveno delo, pisano v nemščini, obravnava geografske, zgodovinske in etnološke zanimivosti, običaje Slovenije.

Oče, Pater Romulak Štanderški, Škofjeloški pasijon. Pasijon je duhovna igra (mučenje). Gre za prevod iz nemškega pasijona. To je prvo zapisano dramsko besedilo v slovenščini.

Glavno delo pa je zbirka pridig Janeza Svetokriškega, z naslovom Sancta promptvarium (Sveti priročnik). Izhaja 16 let (1691 - 1707). Gre za zbirko petih knjig v katerih najdemo pridige vsak dan v letu. Te pridige naj bi bile v pomoč duhovnikom pri oznanjevanju. Celoten priročnik obsega 2896 strani.

Janez Svetokriški

Na noviga lejta dan

1. UMESTITEV

V tej pridigi najprej govori :

- duhovnikom,
- nato plemstvu,
- nato zakoncem,
- vdovam,
- hlapcem,
- deklam,
- starejšim in
- mladim.

Glej učne liste!